

Estd : 1962
NAAC 'A' Grade

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR-416 004, MAHARASHTRA
PHONE : EPABX-2609000 PGBUTR - 2609139
FAX +91-0231-2691533 & 2692333 website: www.unishivaji.ac.in
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर - ४१६ ००४, महाराष्ट्र
दुर्घटनी : (ईपीएवीएस) 2609000 पी.जी.बी.यु.टी.आर- 2609139
e-mail : directorbcud@unishivaji.ac.in, pgbutr@unishivaji.ac.in

संदर्भ क.:- एस.यु./पीजीबीयुटीआर/ब्रीज कोर्स/ 1287

दिनांक : 17 JAN 2020

प्रति,

1) अधिविभागप्रमुख,	2) प्राचार्य / संचालक,
सर्व पदव्युत्तर अधिविभाग	सर्व संलग्न महाविद्यालये,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

विषय :- पीएच.डी. कोर्सच्या ब्रीज कोर्सबाबत.

संदर्भ :- शिवाजी वि./पीजीबीयुटीआर/2114 दि. 14/7/2011 चे पत्र.

महोदय / महोदया,

उपरोक्त विषय संदर्भात (युजीसी, नवी दिल्ली यांनी दिलेल्या 2009 च्या निर्देशानुसार) आपणास आदेशान्वये कळविण्यात येते की,

1. एम.फिल. थेअरी परिक्षा जुन्या अभ्यासकमानुसार पूर्ण करून पीएच.डी. साठी (2009-10 पासून) प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांनी ब्रीज कोर्स पूर्ण करणे आवश्यक आहे.
2. जे विद्यार्थी सुधारित कोर्सवर्कप्रमाणे मे 2012 पासून सुरु झालेली एम.फिल./पीएच.डी. कोर्स वर्क पूर्ण करतील त्यांना ब्रीज कोर्सची आवश्यकता नाही.
3. पीएच.डी. साठी नावनोंदणी केलेल्या विद्यार्थ्यांनी एम.फिल. थेअरी / प्री-पीएच.डी. परिक्षा जुन्या अभ्यासकमानुसार दिली असेल अशा पीएच.डी.च्या विद्यार्थ्याना ब्रीज कोर्स करणे आवश्यक आहे. तरी अद्यापि ज्या विद्यार्थ्यांनी ब्रीज कोर्स पूर्ण केलेला नाही अशा सर्व विद्यार्थ्यांनी फेब्रुवारी-मार्च 2019 मध्ये होणारा ब्रीज कोर्स पूर्ण करणे आवश्यक आहे. ज्या विद्यार्थ्यांनी ब्रीज कोर्स करणे आवश्यक आहे, अशा विद्यार्थ्यांनी ब्रीज कोर्स पूर्ण केला नसेल तर त्या विद्यार्थ्यांचे पीएच.डी. चे साध्या बांधणीमधील शोधप्रबंध स्विकाराले जाणार नाहीत, याची संवधित विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
4. सर्व अधिविभागप्रनुद्यांनी/ग्रामांयांनी आपल्या विभागामधील / महाविद्यालयामधील पीएच.डी.च्या विद्यार्थ्यांनी ब्रीज कोर्स केलेला नाही अशा विद्यार्थ्यांशी संपर्क साधून, त्यांना ब्रीज कोर्स पूर्ण करणेबाबत सूचना द्याव्यात.
5. ब्रीज कोर्सचे आयोजन हे ज्या-त्या अधिविभागाने करावयाचे आहे. (शिवाजी विद्यापीठाच्या संकेत स्थळावर ब्रीज कोर्स फॉर्म व हमीपत्र ठेवणेत आलेले आहे.)
6. दि. 20 जानेवारी 2020 ते 10 फेब्रुवारी 2020 पर्यंत ब्रीज कोर्सचे विहित नमुन्यातील अर्ज हे ज्या त्या अधिविभागाने स्विकारावेत. ब्रीज कोर्सकरिता अर्ज केलेल्या विद्यार्थ्यांच्या नावासह व पीएच.डी. नोंदणीच्या तारखेसह फक्त यादी पीजीबीयुटीआर विभागास दि. 15 फेब्रुवारी 2020 पर्यंत देणेत यावी.
7. फेब्रुवारी-मार्च 2020 मध्ये प्रत्येकी 25 गुणांचे Quantitative Techniques व Computer Application असे प्रत्येकी 15 कॉन्टैक्ट सेशनचे आयोजन ज्या-त्या अधिविभागाने करून त्यानंतर ब्रीज कोर्सची एकूण 50 गुणांची परीक्षा घ्यावी.
8. परीक्षेचे वेळापत्रक कायरलियाच्या मानवतेस या विभागास पाठवावे. सदर परीक्षेचा निकाल जाहीर करून त्याची प्रत या विभागास पाठवावी.
9. ब्रीज कोर्स उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना गुणपत्रिका उत्तीर्ण / अनुत्तीर्ण रोक्यासह देण्यात यावीत.
10. सदरचे परिपत्रक सर्व संवधित विद्यार्थ्यांच्या निदर्शनास आणावे.
11. शिवाजी वि./पीजीबीयुटीआर/2114 नुसार दि. 14/7/2011 रोजी सर्व अधिविभागांना /महाविद्यालयांना ब्रीज कोर्सची नियमावली पाठविणेत आलेली होती. अधिक माहितीसाठी सदरची नियमावली पहावी.

आपली विश्वासु,

उत्कुलसंचिव

सोबत -

- 1) ब्रीज कोर्स साठीचा विहित नमुन्यामधील फॉर्म व त्याबाबतचे अंडरटेक्निंग जोडले आहे.

INWARD No. 087
G.K. G. College, Kolhapur.
Date : 08-01-2020

18/01/2020

ब्रीजकोर्स नियमावली

युजीसी, नवी दिल्ली यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार एम.फील./पी.एचडी. या दोन्ही अभ्यासक्रमांच्या कोर्सवर्ककरिता सुधारित अभ्यासक्रम तयार करण्याची प्रक्रिया विविध अधिविभागांमार्फत सुरु करण्यात आली होती तथापि, 31 ऑगस्ट, 2010 रोजी सर्व विद्यापीठ अधिकार मंडळाची मुद्र घेणुन संपूर्णत आल्याने सदरचे सुधारित अभ्यासक्रम संबंधित अधिकार मंडळाच्या मान्यतेचे लागू करणेबाबतची प्रक्रिया पूर्ण होड शकली नाही.

- i. शैक्षणिक वर्ष 2010-2011 मधील एम.फिल/ पीएचडी करीता प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता पूर्वीचाच थेअरी अभ्यासक्रम लागू असल्याने त्वाप्रमाणे अभ्यासपन पूर्ण करण्याबाबत सर्व अधिविभागांना कवळविण्यात आले आहे.
- ii. तथापि युजीसी यांच्या नविन धोरणानुसार एम.फिल / पीएचडी करीता research Methodologyया पेपरमध्ये Quantitative Techniques & Computer Application याचा समावेश आहे तेव्हा Research Methodology या पेपर मधील याहिले दोन युनिट हे अनुक्रम Quantitative Techniques & Computer Application वर आधरित असणे आवश्यक आहे.
- iii. तेव्हा युजीसी नवी दिल्ली यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार वरील राबविणे आवश्यक असल्याने खालीलप्रमाणे research Methodology या पेपर मधील Quantitative Techniques & Computer Application हे दोन Modules_पूर्ण करणे संबंधित विद्यार्थ्यांसाठी बंधनकारक करण्यात आले आहे.
- iv. तेव्हा वरील अनुक्रमांक 2 ते 3 येथील बाबी विचारात घेता शैक्षणिक वर्ष 2009-2010 वर्ष 2010-2011 मधील एमफिल/ पीएच.डी करीता प्रवेशित विद्यार्थ्यांच्या एम.फिल/पीएच.डी कोर्सवर्क करीता Computer Application & Quantitative Techniques चा सर्व विद्याशाखांतर्गत अभ्यासक्रम तयार करण्यात आला असून त्यास ब्रीज असे सबोधण्यात घेवून सदर बाबत नियमावली खालीलप्रमाणे राहील.
 1. एम.फिल/ पीएच.डी करीता Computer Application & Quantitative Techniques संदर्भातील ब्रीज कोर्सची परीक्षा अधिविभागीय पातळीवर राहील.प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप Multiple Choice Questions Based राहिल. या परीक्षेमध्ये संबंधित विद्यार्थी उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे
 2. या परिशेकरिता एकूण ५० गूणांची परीक्षा घेण्यात येईल
 3. एकूण ५० गूणांपैकी किमान 20 किंवा 20 पेक्षा अधिक गूण प्राप्त केल्यास उत्तीर्ण स्टॅर्स्ड ऑफ पासिंग ठरविण्यात आले आहे.
- v. वरीलप्रमाणे ब्रीज कोर्स पूर्ण करून घेण्याकरिता सर्व संबंधित अधिविभागांनी एकूण 30 कॉन्टक्ट सेशनच्या माध्यामातून प्रक्रिया पूर्ण करण्याची आहे.
- vi. जून 2009 नंतर शैक्षणिक वर्ष 2009-2010 एम.फिल अभ्यासक्रमात प्रवेश घेवून पूर्वीचाच अभ्यासक्रमानुसार एम.फिल थेअरी परीक्षा उत्तीर्ण झालेले किंवा एम.फिल पदवी पूर्ण कलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी वर अनुक्रमांक 4 मध्ये नमुद केलेला ब्रीजकास पूर्ण करणे बंधनकारक आहे. शैक्षणिक वर्ष 2010-2011 मध्ये एम.फिल अभ्यासक्रमास प्रवेश घेवून पूर्वीचाच अभ्यासक्रमानुसार एम.फिल थेअरी परीक्षा देणा-या विद्यार्थ्यांसाठी हा ब्रीजकोर्स पूर्ण करणे बंधनकारक राहील.
- vii. पीएच. डी कोर्सकरिता प्रवेश घेणा-या ज्या विद्यार्थ्यांनी जून्या अभ्यासक्रमानुसार (युजीसी नोटिफिकेशन येण्यापूर्वी) एम.फिल पदवी प्राप्त केली असेल किंवा एम.फिल थेअरी परीक्षा उत्तीर्ण झाले आहेत अशा विद्यार्थ्यांसाठीही सदर ब्रीज कोर्स पूर्ण करणे बंधनकारक आहे.
- viii. वरील सर्व विद्यार्थ्यांकरिता युजीसी नवी दिल्ली यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार वर नमूद केलेप्रमाणे पी.एचडी कोर्स वर्क मधील Research Methodology मधील याहिले दोन Modules म्हणेजच Quantitative Techniques & Computer application हा भाग एम.फिल डिझारटेशन सादर करण्यापूर्वी किंवा पीएच.डी Thesis Submit करण्यापूर्वी पूर्ण करणे अनिवार्य राहील.

संचालक,

(महाविद्यालये व विद्यापीठ विकास मंडळ)